

**Linköpings
Stadshus AB**

Måluppfyllelse 2018

Tekniska verken i Linköping AB (publ)

Innehåll

1	Uppfyllelse av uppdrag	3
2	Efterlevnad av det fastställda kommunala ändamålet	3
3	Efterlevnad av de kommunala befogenheterna	5
4	Efterlevnad av ägardirektiv och övriga styrande dokument	5
5	Sammanfattande bedömning av bolagets uppfyllelse av uppdrag	8
BILAGA 1 Exempel på aktiviteter genomförda under 2018		9

1 Uppfyllelse av uppdrag

Denna rapport upprättas för att kommunstyrelsen ska kunna fatta beslut i enlighet med den så kallade uppsiktsplikten, enligt kommunallagen 6 kap 1 §.

Tekniska verken i Linköping AB (publ) redogör härmed för hur bolaget bedrivit sin verksamhet för att uppnå det kommunala ändamålet och uppdraget inom ramen för de kommunala befogenheterna. Redogörelsen syftar på den samlade och konsoliderade Tekniska verken-koncernen, det vill säga moderbolaget med dotter- och intresseföretag.

2 Efterlevnad av det fastställda kommunala ändamålet

Ändamålet med bolagets verksamhet är att tillhandahålla de tekniska nyttigheter och tjänster som omfattas av verksamhetsföremålet på konkurrenskraftiga villkor, till god kvalitet och med hög leveranssäkerhet. I ändamålet ingår också att med stark miljöprofil genomföra verksamheten på ett ekologiskt hållbart sätt samt att ge ägaren skälig avkastning.

Tekniska verken-koncernen har under 2018 haft en hög leveranssäkerhet i tillhandahållna tjänster. Drifts- och beredskapsorganisation likväl som utvecklingsorganisation har haft en väl genomförd planering, ledning och styrning inom koncernen vilket skapat stabilitet och värde för kommunens invånare och kommunen i sig.

Tekniska verkens verksamhet bedrivs med mycket hög miljöprofil och bedöms ligga i framkant nationellt inom flera områden. Klimatbokslut och separat Hållbarhetsredovisning upprättas årligen och uppvisar betydande miljövärden. Tekniska verken är sannolikt kommunens starkaste verktyg för möjliggörande av kommunens ambitiösa mål med CO₂-neutralt Linköping till 2025. Betydande satsningar, i enlighet med av kommunfullmäktige fastställda bolagsordningar, inleds inom förnybar elproduktion med vindkraft. Fjärrvärmens och fjärrkylans betydande miljömässiga värden för kommunen är fortsatt oerhört centralt för bolagets och kommunens utveckling.

Tillhandahållandet inom Linköpings kommun av vatten- och avloppsverksamhet ska ske med beaktande av kommunal likställighets- och självkostnadsprincip. I den mån denna typ av verksamhet bedrivs i annan kommun ska den verksamheten bedrivas på affärsmässiga grunder.

Vatten- och avloppsverksamheten beaktar såväl likställighets- som självkostnadsprincipen och bedrivs inom av kommunfullmäktige beslutat verksamhetsområde. Kvaliteten på tillhandahållna produkter och tjänster har fortsatt varit mycket hög. Förnyelseinvesteringstakten har under de senaste

åren ökats samtidigt som betydande exploateringsinvesteringar genomförts för att understödja Linköpings fortsatta expansion.

Tillhandahållandet inom Linköpings kommun av tjänster avseende avfallshantering rörande hushållsavfall ska ske med beaktande av kommunal likställighets- och självkostnadsprincip.

Avfallshanteringen beaktar likställighetsprincipen. Tillämpningen av självkostnadsprincipen har under några år skett med utjämning av fonderade medel. Verksamheten har under 2018 och inledning 2019 bedrivits med underskott till följd av otillräcklig avgiftshöjning. Självkostnadsprincipen har därmed inte följts. Styrelsen i Tekniska verken har för beslut i fullmäktige lagt fram förslag till kommunstyrelsen baserad på självkostnad. Prisförändringsförslag har inte understötts politiskt varför verksamheten för närvarande bedrivs med underskott i strid mot av kommunfullmäktige fastställda ägardirektiv och bolagsordningen.

Fjärrvärmeverksamhet samt produktion av och handel med el ska bedrivas på affärsmässig grund.

Verksamheten bedrivs på affärsmässig grund med, för fjärrvärmen, beaktande av den väl fungerande kunddialogen kring prisfrågorna – den så kallade Prisdialogen.

Bolagets övriga verksamhet ska bedrivas i regionen med beaktande av kommunal likställighets- och självkostnadsprincip om inte annat framgår av för bolaget tillämpliga bestämmelser.

Efter kommunfullmäktiges godkännande kan bolaget, för att främja dessa ändamål, äga aktier eller andelar i andra företag.

Under året har bland annat nytt utvecklingsbolag för energirelaterad produkt- och tjänsteutveckling bildats tillsammans med fyra andra energiföretag. Vederbörliga beslut har fattats av kommunfullmäktige.

Bolagets och koncernens verksamhet, ändamål och uppdrag anges i de av kommunfullmäktige antagna bolagsordningarna för respektive bolag samt de av kommunfullmäktige upprättade "Gemensamt ägardirektiv" samt "Särskilt ägardirektiv för Tekniska verken-koncernen".

Flera av koncernens verksamhet bedrivs med tillsyn av andra myndigheter såsom Energimarknadsinspektionen. Särskild särredovisning upprättas enligt gällande regler för VA-verksamheten, elnät-verksamheten, fjärrvärmeverksamheten och hushållsavfallstjänster och slamhantering.

Koncernens verksamheter har bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet. Det noteras att koncernen i många delar är en affärsdrivande verksamhet och med tydliga avkastningskrav från ägaren.

3 Efterlevnad av de kommunala befogenheterna

För Tekniska verken sammanfaller i allt väsentligt det kommunala ändamålet (punkt 2 ovan) så som det formulerats och de kommunala befogenheterna enligt diskussion med kommunledningskontoret. De kommunala befogenheterna som främst åsyftas är likställighetsprincipen, självkostnadsprincipen och lokaliseringsprincipen.

Koncernens efterlevnad av självkostnadsprincipen har under 2018 varit god. Flertalet av de verksamheter som bedrivs enligt självkostnad eller på en myndighetsreglerad marknad är föremål för upprättande av särskild så kallad särredovisning och särskild granskning. Avvikelse har skett gentemot självkostnadsprincipen för avfallstjänster där verksamheten till följd otillräcklig prishöjning bedrivits med underskott så som beskrivits i punkt 2 ovan.

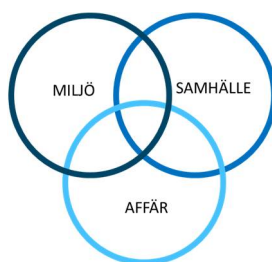
Koncernens verksamheter har agerat i enlighet med likställighetsprincipen där så är tillämpligt. Under året har en utveckling skett av bolagets kreditpolicy för att ytterligare stärka en konsekvent hantering i kreditfrågor gentemot bolagets kunder. Detta stärker ytterligare likställighetens tillämpning.

Koncernens verksamhet har under 2018 bedrivits inom samma geografiska områden som tidigare år. Elnätsverksamheten bedrivs inom av Energimarknadsinspektionen tilldelade koncessionsområden som omfattar större delen av Linköpings, Katrineholms och Mjölbys kommuner. Viss verksamhet inom koncernen omfattas inte av lokaliseringsprincip på grund av överordnad lagstiftning för till exempel elhandel och elproduktion. Lokaliseringsprincipens tillämpning har därmed inte förändrats under året.

4 Efterlevnad av ägardirektiv och övriga styrande dokument

Tekniska verken-koncernen har på ett mycket framgångsrikt sätt skapat betydande värden för ägaren och Linköpings kommun och dess invånare.

I likhet med tidigare år har koncernen i det strategiska arbetet och styrningen av verksamheten anpassat de av kommunfullmäktige upprättade ägardirektiven på så sätt att ägardirektivens innehåll grupperats i tre huvudområden:

Finansiellt är koncernen mycket framgångsrik och möter ägarkraven. Tekniska verken är sannolikt Sveriges bäst kreditvärderade företag i branschen. Med den finansiella styrkan kan Tekniska verkens ledning och styrelse fortsatt framgångsrikt driva verksamheten med betydande kundvärden i produkt och tjänsteerbjudande. I de flesta fall sker detta till priser under eller väsentligt under riksgenomsnitt och till mycket hög kvalitet. Med den finansiella styrkan skapas möjligheter att fortsatt utveckla verksamheten och investera i värdeskapande verksamhet för framtiden. Utan den finansiella styrkan blir koncernen kraftlös och utan möjligheter att addera värden och möta ägarkraven inom områdena samhälle och miljö.

Inom miljöområdet är Tekniska verken-koncernens troligen kommunens kraftfullaste verktyg och kompetensbank för att möjliggöra förflyttning mot kommunens mål om CO2-neutralitet 2025. Under året har beslut fattats om utökad andel förnybar elproduktion i syfte att långsiktigt kunna möta Linköpings behov av el med förnybar elproduktion. Betydande investeringar i miljöfrämjande åtgärder sker genom utfasning av fossil olja och kol. Under året har Tekniska verken fortsatt medverkat i arbetet med att upprätta Vattenkraftens Miljöfond AB i samverkan med de största vattenkraftsproducenterna i landet.

Uppdraget inom gruppen samhälle har på kraftfullt sätt understötts genom en mycket stor mängd aktiviteter för allmänheten, samverkan med t.ex Miljö- och Samhällsbyggnadskontoret för kommunens fortsatta expansion, attraktiva priser och erbjudanden som bidrar till att göra Linköping attraktivt att bo och verka i med mera.

I Bilaga 1 återges en omfattande exemplifiering av olika under 2018 genomförda aktiviteter för understödjande av ägardirektiv och bolagsordning.

Långsiktiga finansiella mål	Mål	2018	2017	2016
Avkastning på totalt kapital, %	> 6	8,5	7,1	8,2
Operativt kassaflöde, mnkr	> 0	266	676	659
Soliditet, %	> 30	50,2	49,0	48,6
Utdelning, mnkr	187	337	187	187

Koncernens verksamhet påverkas i mycket stor omfattning av omvärldsfaktorer utanför bolagets kontroll. Det kan gälla temperaturer, nederbörd, vind, lagstiftning, skatteregler mm. Genom säkerställande av professionell ledning, planering, styrning och uppföljning av verksamheten med medarbetare med betydande fackkunskap och engagemang skapas förutsättningar att utifrån god bolagsstyrning och samverkan mellan bolagets ledning och styrelsen få kvalitet, effektivitet, prisvärdhet och lönsamhet i den verksamhet som bedrivs.

Avkastningen på totalt kapital uppgick till 8,5% (7,1%). Den mycket påtagliga ökningen är i stor utsträckning ett resultat av gällande redovisningsregler där tidigare genomförda nedskrivningar av anläggningstillgångar reverseras till följd av omvärldsfaktorer utanför bolagets kontroll. En återtagen nedskrivning adderar inget penninginflöde i bolaget, men påverkar det redovisade resultatet positivt. Detta påverkar i sin tur avkastningstalet positivt.

Koncernens finansiella ställning är god. Soliditeten har marginal till det av ägaren upprättade riskgolvet om 30%. Viss positiv effekt på soliditeten har den av Sveriges Riksdag beslutade skattesänkningen från 22,0% till 20,6% givit. Koncernen har finansierat sig på egna meriter utan kommunal borgen större delen av 2018. Mot slutet av året skedde viss finansiering med kommunal borgen för första gången. Finansieringssamverkan inom kommunkoncernens Finansforum har fungerat bra.

Koncernens kassaflöde har varit starkt under året. Återtagna nedskrivningar påverkar inte kassaflödet positivt. Den samlade skuldsättningen har dock ökat något, bland annat till följd av den under året lämnade utdelningen om 337 mnkr. Nyfinansieringsbehovet har varit mycket begränsat. Mot slutet av året tecknade Tekniska verken det första lånet med kommunal borgen i KommunInvest.

Under 2018 har efter särskilt beslut extrautdelning om 150 mnkr betalats till ägaren. Extrautdelningen ska betraktas som en delmängd i en återbetalning av tidigare erhållet kapitaltillskott om 350 mnkr. Total utdelning under 2018 uppgick därmed till 337 mnkr under 2018.

Bolaget har efterlevt de av Linköpings Stadshus AB och/eller Linköpings kommunfullmäktige upprättade ägardirektiven och andra styrande dokument. Som styrande dokument med bäring på bolaget avses främst kommunens Finanspolicy som omsatts till Tekniska verkens Finanspolicy. Efterlevnaden har varit god.

Under året har koncernens fortsatt arbetet med att understödja Linköpings mål om CO₂-neutralitet till 2025. Detta har fortsatt gjorts med de klimatsmarta lösningarna kring fjärrvärme och fjärrkyla. Vidare har projekt drivits för väsentligt utökad andel förnybar elproduktion fortsatt. Detta görs på affärsmässig grund genom ytterligare satsningar på vindkraft. Detta ansluter till de av kommunfullmäktige godkända bolagsordningarna i Bixia ProWin AB och Tekniska verken i Linköping Vind AB samt de upprättade ägardirektiven.

5 **Sammanfattande bedömning av bolagets uppfyllelse av uppdrag**

Det är styrelsens och verkställande direktörens uppfattning att Tekniska verken i Linköping AB (publ) på ett mycket framgångsrikt sätt efterlevt uppdraget så som det formulerats i ägardirektiv, bolagsordning och andra styrande dokument.

Bolaget intar en ledande position i landet vad gäller tillhandahållandet av produkter och tjänster till hög kvalitet och till priser under eller kraftigt under riksgenomsnittet samtidigt som en mycket god intjäning och lönsamhet uppnås. Företaget har sannolikt landets bästa kreditbetyg inom sin bransch vilket utgör ett samlat gott betyg till medarbetar, ledning, styrelse och ägare.

Tekniska verken har fortsatt levererat betydande värden till Linköpings kommun och dess invånare inom fokusområdena Affär, Miljö och Samhälle. Uppdraget har mycket väl uppfyllts.

Denna rapport har:

Upprättats av: Peter Forssman, ekonomi- och finansdirektör

Godkänts av: Charlotta Sund, vd och koncernchef

Fastställt av: Styrelsen i Tekniska verken i Linköping AB, 25 januari 2019

BILAGA 1 Exempel på aktiviteter genomförda under 2018

Koncernen har utifrån ägardirektiv och bolagsordningar grupperat uppdraget i tre huvudområden:

1. Affär
2. Miljö
3. Samhälle

Nedan följer ett axplock av aktiviteter som bedrivits under året inom Tekniska verken-koncernen och som understödjer de av kommunfullmäktige upprättade ägardirektiven.

AFFÄR

Verksamheten ska ha en lönsamhet som möjliggör långsiktig konkurrensförmåga, utveckling och investeringar

- Redovisat resultatet för 2018 är mycket starkt och positivt påverkat av redovisningsmässigt återförda tidigare gjorda nedskrivningar av främst vattenkraft. De återförda nedskrivningarna tillför inga pengar till bolaget.
- De av ägarna uppsatta målen och finansiella restriktionerna har under året överträffats.
- Flera politiska initiativ har ändå under året fallit väl ut för biogasens räkning. Beviljade investeringsbidrag från Klimatklivet är konkreta exempel på hur investeringar såsom anläggningen för produktion av flytande biogas liksom beslut om tankstation för flytande biogas i Mjölby och i Linköping har kunnat fattas. Marknaden för flytande biogas ser lovande ut bl a utifrån att de stora lastbilstillverkarna Volvo, Scania och Iveco, alla har lanserat modeller av sina tunga fordon som går på biogas/naturgas samt att flera aktörer har aviserat och påbörjat utbyggnad av tankstationer för flytande biogas. Även industrin har visat intresse för biogasen när den kan levereras i flytande form.
- Beslut om investering i rökgaskondensering vid kraftvärmeverket i Mjölby skapar såväl affärs- som miljövärden.
- För understödjande av koncernens framtida omfattande investeringar krävs en fortsatt god finansiell ställning i koncernen. De av styrelsen fastställda planerna bedöms kunna mötas men medför ökad kapitalbindning i anläggningar och ökade lån. Soliditeten bedöms dock fortsatt vara god.

SAMHÄLLE

- Innovation Camp i samverkan med Ung Företagsamhet
- Vice vd Klas Gustafsson utsedd att sitta med i regeringens delegation för cirkulär ekonomi
- Bildandet av Utvecklingskluster Energi AB i samverkan med fyra andra energiföretag. En utvecklingssatsning som syftar till att ta fram nya tjänster som framförallt är informationsbaserade och som ska ge kunderna möjlighet att på ett enkelt sätt få ett mera hållbart och resurseffektivt energibeteende som inte bara innefattar energianvändningen utan även egen energiproduktion.
- Genomfört ytterligare utbyggnad i Vallastaden med kulvertlösning.
- Samarbete inom ramen för ett EU-projekt, CWPharma, som har som mål att CWPharma ge verktyg och rekommendationer till beslutsfattare, myndigheter och kommuner avseende bästa sätt att reducera spridning av läkemedelsrester till naturen inom Östersjöregionen.
- Samarbetar kring FoU-projekt inom avloppsrening inom det sk Mälarklustret, där ett antal VA-huvudmän samarbetar kring olika projekt inom avloppsrening och slamhantering.
- Utsikt Bredband har etablerat ett LoRa-radionät som täcker stora delar av Linköpings tätort. Detta möjliggör framtida tjänster inom IoT.
- Koncernen arbetar efter en marknadsfilosofi att kunna erbjuda ett relevant kunderbjudande i varje kundsituation.
- Ökad förnyelsetakt av VA-ledningsnät för hög leveranssäkerhet av dricksvatten.
- Nära samarbete med universitetet och högskola. Engagemang i Navitas och Linwin. Studenter hälsas välkomna till Linköping bland annat genom Kalasmottagningen.
- Tekniska verken medverkar i aktiviteten "Årets miljöspanare" där för- och grundskoleelever deltar – årets aktivitet var "Minska matsvinnet".
- Försörjning av fossilfritt bränslealternativ i form av uppgraderad biogas. Bidrar bl a till god stadsmiljö.
- Bixia har under 2018 tagit fram ett förmånligt studenterbjudande
- Skapa och erbjuda ett väl utbyggt och väl fungerande bredbandsnät som en viktig grundfaktor för att skapa ett attraktivt boende. Linköping har genom

Tekniska verkens dotterbolag Utsikt Bredband ett väl utbyggt och väl fungerande fibernät.

- Erbjuder fiberanslutning till boende och företag inom hela kommunen.
- Under 2018 erbjöds fiberanslutning till boende och verksamheter på landsbygden i Linköping kommun. Byggnationen har påbörjats under 2018 och beräknas pågå till 2019-2020. Förväntad effekt av landsbygdsutbyggnaden är att fler ska kunna bo och verka på ett hållbart sätt på landsbygden.
- Utsikt Bredband äger och sköter löpande drift av ett utbyggt wifi-nät, en bra teknisk lösning för att erbjuda kommuninvånarna ett publikt internet i de centrala delarna av Linköping samt vissa ytterområden.
- Aktivt arbete med att sanera klotter på våra anläggningar.
- Aktivt arbete med att byta ut trasiga anläggningar, belysningsstolpar, kabelskåp, m.m. för att försköna omgivningarna.
- Tillsammans med kommunen att med god Belysning försköna och trygga staden.
- I samarbetet med Linköpings kommun belysa Linköpings stad med evenemanget Vinterstad i ljus. Vinterstad i ljus har även under året byggts ut och infattar numera belysning i flera av Linköpings kransorter.
- New York Times - en av världens största och mest ansedda tidning uppmärksammar Linköpings smarta lösningar på hur sopor kan användas till uppvärmning och hur matrester blir fordonsbränsle.
- Hög leveranssäkerhet för elnät, med få elavbrott, i kombination med låga elnätspriser, vilket gynnar invånare och företag att flytta till, etablera sig i, bo och verka i Linköping.
- Flera utvecklingsprojekt som syftar till att nyttja ny teknik inom elnätsområdet:
 - AWARE, Mönsterigenkänningsprojekt som analyserar energiflöden i elnätet och identifierar flaskhalsar och problemområden i elnätet.
 - DLABORATORY, Installation och utvärdering av proaktiv felavhjälpningsutrustning och störningsanalysator som kan förutse avbrott i elleveransen
 - NEURON, Mätarutbytesprojekt där nästa generations elmätare skall installeras på samtliga nästan 100 000 elnätskunder.
 - Utvärdering av felindikatorer, Installation och test av utrustning för att underlätta felsökning av annars svårdetekterade fel i jordkabelnät i Linköpings stadskärna.

- Bidragit med handledning av examensarbeten mot Universitetet för att underlätta introduktionen av mer solelsproduktion i befintligt elnät.
- Infört digitala arbetsflöden i flera av våra processer. Då t.ex. arbetshandlingar digitaliserats och kan nås vid fältarbete har det en positiv effekt för verksamheten genom att betydligt begränsa onödiga transporter.
- Samverkan med flertalet aktörer hur kommunen ska växa framöver, i form av exempelvis exploateringsområden för bostadsbyggande.
- Ingår i en pilotstudie kring BI-projektet som går ut på att tillgängliggöra data och skapa visuella beslutsstöd.
- Tekniska verken har, tillsammans med Linköpings kommun, fortsatt arbetet med Linköpings ljuskalender som innebär att flertalet färgskiftande belysningsanläggningar i staden förstärker kalenderaktiviteter som storhelger och event med specifika ljussättningar vid specifika tidpunkter. Flera anläggningar har byggts ut och anslutits under året.
- Tekniska verken har tillsammans med Linköpings kommun valt att använda belysningsanläggningen för anslutning av både cykelräknare och höghöjdsvarnare som har till syfte att kartlägga stadens trafikmönster respektive att varna höga fordon när de närmar sig viadukter/broar.
- Tekniska verken deltar i SMHI:s projekt (vilket är i slutskedet) med fokus på att prediktera produktion från solceller genom att använda data från vårt nät och SMHIs algoritmer för att förutspå solens påverkan på elproduktionen samt MDHs (Mälardalens högskola) projekt Utvärdering av egenanvändning av solel i Sverige med fokus på att kartlägga hur egenanvändningen av den producerade solelen varierar i olika typer av anläggningar.
- Bästa världen - nytt utbildningsprojekt för en hållbar planet, ett pilotprojekt i samarbete mellan Linköpings kommun, Tekniska verken i Linköping och Kolmårdens djurpark.

Skapa förutsättningar för dialog med allmänheten

- God dialog via Tekniska verkens marknadsavdelning inklusive kundservice, webb och övriga marknadsaktiviteter.
- Involverade i Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens utredningsprocess kring ett nytt ljusevent för staden. I det samverkansforumet ingår förutom Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen även Kultur- och fritidsförvaltningen samt Visit Linköping & Co.
- Samverkat kring Linköpings ljuskalender med Kommunledningskontoret (Kommunikationsdirektören) och Visit Linköping & Co.

- Dialoger förs med såväl Linköpings kommun som andra kommuner kring nyetableringar av elintensiva verksamheter som t.ex. datacenter, där elnätet har en viktig roll i att realisera dessa etableringar.
- Tekniska verken deltar i projekt med universitet och högskolor, bland annat projekt för Utvärdering av egenanvändning av solceller i Sverige.
- Ett flertal organiserade besök så som Öppet Hus på Lejonpannan, Rekomöte, Prisdialogen, Bosse & Bettan samt deltagande i olika evenemang inom Linköping har kommunikation med allmänheten varit väldigt god.
- God dialog via Tekniska verkens kundservice, webb och övrig marknadsavdelning.
- Synlighet och deltagande i flertal sociala medier.
- Chatt-funktion för frågor och svar via sociala medier.
- KOP är ett av programmen i koncernens portfölj för digitalisering och arbetar koncernövergripande med att förbättra den digitala kundupplevelsen. De projekt och uppdrag som levererats 2018 är:
- Ny webb-plats för Svensk Biogas
- Utvecklade tjänstesidor på Mina sidor. Inkluderar även erbjudande från Utsikt Bredband
- Driftinformation på webben
- Ökad digitalisering med bland annat VA-anmälan och flyttanmälan. Stångåstaden flyttanmälan digitaliserad.
- Beställ julgranshämtning digitaliserad
- Mycket omfattande studiebesöksverksamhet
- Ett väl utbyggt bredbandsnät skapar ökade möjligheter för medborgarna att ta del av kommunal information och att ha en dialog med kommunen och beslutsfattare över digitala medier. Även utbyggnaden av Linköping wifi har möjliggjort för fler att kunna nyttja det digitala mediet.

Hög leveranssäkerhet och leverans kvalitet

- Leverans kvaliteten i elnätet är överlag god. Enskilda kunder har upplevt begränsad leverans kvalitet i vårt nät i Linköping och Katrineholm. Vi jobbar aktivt med att förstärka nätet till dessa kunder.
- Leveranssäkerhet i elnätet kan beräknas genom "antalet tillgängliga timmar/antalet förväntade timmar". Leveranssäkerheten i vårt nät i

Linköping är för närvarande 99,9954% och i Katrineholm 99,9860% (avser endast egna nätet och inte räknat med Vattenfalls avbrott).

- Mätvärdestjänster har en leveranssäkerhet som överstiger 99,5%
- Under hösten inträffade en större störning i samband med stormen Knud där enstaka kunder i Linköping och Katrineholm hade avbrott längre än 12 timmar.
- Under året har vi haft avbrott till några av våra större kunder med produktionsanläggningar. Vi har haft möten med dessa och gemensamt sett över driftsituationen och hur vi kan höja driftsäkerheten.
- Vi jobbar kontinuerligt med att införa ny teknik i vårt nät för att ytterligare höja driftsäkerheten.
- Leveranskvaliteten i vårt belysningsnät är överlag god, men vissa kategorier av felavhjälpande åtgärder har haft långa åtgärdstider.
- Mätvärdestjänster håller överlag hög leverans kvalitet.
- Tekniska verken hanterar samhällskritisk infrastruktur. Under 2018 så har arbetet fortsatt med genomförande av flera säkerhetshöjande åtgärder i våra nät både vad gäller fysiskt skydd och IT-säkerhet. Även betydelseklassning av olika anläggningar har setts över och justerats. Genom det koncerninterna Säkerhetsrådet arbetar vi för att systematiskt öka säkerheten och att möta kraven ibland annat NIS-direktivet.
- Hög leveranssäkerhet vad gäller dricksvattenproduktionen tack vara våra två redundanta vattenverk. Leverans kvaliteten har varit god såväl avseende dricksvattenkvalitet och reningsgrad på avloppsvattnet innan det släppts ut till recipienten Stångån. Den höga vattentemperaturen under de varma sommarmånaderna genererade tyvärr lite fler klagomål på lukt och smak på dricksvattnet. Det har inte vid något tillfälle varit kvalitetsbrist som gjort vattnet otjänligt som dricksvatten men givetvis eftersträvas ett minimum av negativa synpunkter på lukt och smak.
- Tillgänglighet i bredbandsnätet har varit 99,5%.

Värna kundintresset vid monopol eller monopolliknande ställning

- För koncernens elnätsaffär säkerställs kundintresset genom att vi följer ellagen, vilken är särskilt utformad med kundens intresse i beaktande. Priserna är i linje med eller under riksgenomsnittet.
- I koncernens marknadskommunikation och dialog med kunder och allmänhet görs ingen skillnad mellan monopolkunder eller kunder på konkurrensutsatta marknader.

- Framtida minskad miljöpåverkan genom bland annat läkemedelsreningen. Ständigt arbete med förbättringar avseende effektivitet, ingen prisjustering på de löpande bruksavgifterna under 2018.
- För hushållsavfallstjänster hade ingen prisförändring skett sedan 2008 när vi gick in i 2018. Under 2018 har taxan dock behövts justeras och det behövs ytterligare höjningar för att komma i ekonomisk balans. Linköpings invånare erbjuds en tjänst med högservicegrad till ett pris som är bland de lägsta i landet. Även efter den föreslagna justeringen av taxan kommer Linköping ha en Östergötlands lägsta taxa. Självkostnadsprincipen ska tillämpas.
- Fjärrvärmens prissättning sker inom ramen för den så kallade Prisdialogen som är en kunddialog kring grund för eventuella prisförändringar.
- Våra återvinningscentraler har haft 558 000 besökare under året och är en mötesplats som möjliggör god dialog med våra kunder. Det är en ökning av antalet besök med 4% sedan 2017. Ombyggnaden av Ullstamma ÅVC har underlättat trafiksituationen där avsevärt.

Öka sysselsättning för unga och personer långt från arbetsmarknaden samt minskad segregation i regionen

- Tekniska verken deltar i programmet Jobbslussen där personer från prioriterade samhällsgrupper får en tidsbegränsad praktik för att få in sin första arbetslivserfarenhet på sitt CV. Jobbslussen är ett samarbete med Linköpings kommun.
- Studiebesök från skolor i Linköping som har stor andel ungdomar med olika etniska bakgrunder. Visa dem vilka arbeten som finns inom koncernen för att inspirera till vidare studier.
- Praktik och exjobb har genomförts av studenter under året inom olika delar av vår verksamhet.
- Mångfald- och likabehandlingskommittén har gjort ett gediget arbete med att förankra strategi och öka medvetenheten om dessa viktiga frågor i koncernen
- Cirka 70st ungdomar bereddes möjlighet till feriearbete alternativt semestervikariat under 2018
- Deltagande i ett nätverks- och mentorföretag Mitt Livs Chans. Är ett program för att underlätta för utrikesfödda akademiker att komma ut i arbetslivet. Mitt Liv är en ideell förening.
- Under 2018 avslutades Craftsamlingen, ett kvinnligt ledarskapsprogram inom Energiföretagens regi, där Tekniska verken deltagit med två adepter

och två mentorer. Programmet är ett initiativ för att öka antalet kvinnor och visa på bredden av olika kompetenser i branschen.

MILJÖ

Bidra till koldioxidneutralt Linköping 2025

- Fortsatt satsning på fjärrvärmens som det bästa alternativet.
- Inlett arbete och investeringar med att fasa ut allt användandet av fossil olja och kol vid normalårsproduktion.
- I samband med årets Prisdialog för fjärrvärme genomfördes även en Klimatdialog. Syftet med Klimatdialogen är att gemensamt uppnå en minskad klimat- och miljöpåverkan. Klimatdialogen ska ta avstamp i Prisdialogen för att skapa ett ramverk för lokal dialog mellan fjärrvärmeleverantörer och dess kunder kring klimat- och miljöfrågor.
- Biogasproduktion från organiskt avfall inklusive matavfall från hushållen.
- Samverkan inom Biogas Research Center i Linköping.
- Bixia är en av Nordens största aktörer avseende handel med förnybart producerad el och dess miljövärden.
- Bixia erbjuder endast förnybar el till privatpersoner, med en ökad försäljning av produkten Bixia Nära - förnybart producerad el från elproducenter nära konsument.
- Bixias Miljöfond har gett Erikshjälpen möjlighet till finansiering för att integrera förnybar energi för barns rättigheter.
- Bixia har under året tecknat fler avtal med Närproducenter för förnybar elproduktion. Totalt cirka 2 000 närproducenter i landet.
- Genom export av mätvärden till våra kunder underlättar vi kundens arbete med energieffektivisering.
- Linköpings kommun och Katrineholms kommun är i topp i Sverige när det kommer till andel solceller i Tekniska verkens elnät, för närvarande är ansluten effekt 13,9 MW. Under året har vi i snitt anslutit 16 nya solcellsanläggningar per månad. Tekniska verken bidrar genom att förenkla för kunden att få sina solceller uppkopplade till vårt nät, så de kan bidra till ökad förnyelsebar elproduktion.
- Tekniska verken har under året slutfört arbetet med att ersätta armaturer med kvicksilver - och högtrycksnatrium i vårt belysningsnät med mer

energieffektiva LED-armaturer. Samtidigt som antalet armaturer har ökat med 2,14 % i vårt nät, och lyser upp staden alltmer, så sänker vi under 2018 det totala energiuttaget från vårt belysningsnät med 1,7 %.

- Tekniska verken är en aktiv part i utbyggnaden av laddinfrastruktur i regionen. Detta för att underlätta elektrifiering av transportsektorn, vilket har väsentligt lägre miljöpåverkan än fossila drivmedel. Genom delägarskap i EVereg AB, ägare av Clever Sverige AB, drivs arbetet med laddinfrastruktur på en nationell arena.
- Tekniska verken har slutfört ett pilotprojekt som syftar till att sänka effekttoppar genom styrning av värmepumpar i hushåll vilket har en positiv effekt på hushållets energiutnyttjande.
- Lobbyarbetet har intensifierats inom elnätsområdet där vår möjlighet som bransch att kunna hantera ökade mängder oplanerbar förnybar el i näten är en nyckelfråga och starkt kopplad till klimatutmaningen. Vi påverkar och samarbetar bland annat med andra svenska elnätsföretag, vår svenska branschorganisation, inom nätkoncessions-utredningen, insynsrådet för elberedskap på Svenska Kraftnät och genom GEODE (europeisk branschorganisation), där vi under 2018 också fick en styrelseplats. Deltagande i internationella konferenser och seminarier, bland annat bidrog vi med föredragshållare vid konferensen European Utility Week 2018 i Wien.
- Under 2018 deltog Tekniska verken i Energiforsks program för digitalisering och IT-säkerhet som bl.a. arbetar med frågor rörande lösningar för förnybar energi.
- Tekniska verkens arbete för att underlätta för solceller i elnätet har både gynnat och gynnats av företagande i regionen inom solceller.
- Samlat in e-postadresser till koncernens kunder för att möjliggöra digital kommunikation med kund minska pappersmängden. Ökat antal e-fakturer till koncernens kunder
- All den försäljning som sker av koncernens resurseffektiva produkter och tjänster bidrar positivt till detta. (Flytande biogas senaste tillskottet i produktportföljen som hittills väckt stort intresse hos kund ur just denna aspekt)
- Biogasproduktion från avloppsslam.
- Under 2018 har mängden av matavfall som samlas in via Gröna linjen fortsatt att öka med mer än 10% vilket gör att större del av matavfallet kan tas till vara som biogas.

- Genom insamling med Gröna Påsen och Gröna linjen bidrar Tekniska verken till CO2 reduktion.
- Vi har beviljats 1,75 miljoner kr i bidrag från klimatklivet för att genomföra vårt återbruksprojekt. Bemanning kommer att ske i samarbete med Linköpings kommun. Går allt enligt plan ska verksamheten startas redan hösten 2019.
- 125 000 ålyngel inplanterade även 2018
- Tekniska verken deltar i utbyggnader av fiskvägar i Nykvarn samt driver anpassning av Hovetorp och Brokind för ökad biologiska mångfald.
- Deltagit i framtagning av klimatanpassningsplan.
- Upprättat Klimatbokslut samt beräkningsgrunder för Linköping CO2 neutral 2015.

Bidra till ekologisk hållbar tillväxt, ökad sysselsättning och minskad segregation

- Inledd investering i produktionsanläggning för flytande biogas.
- Världsunikt samarbete när Toyota Material Handling Production AB tar ett stort kliv mot fossilfrihet med flytande biogas.
- Återföring av näringsämnen (främst viktigt avseende fosfor) från avloppsslam till odlad mark.
- Bidragit till möjliggörande av ekologisk odling tack vare produktion av KRAV-certifierad biogödsel. Under året har drygt 75 000 ton KRAV-certifierad biogödsel levererats till ekolantbrukare i regionen.
- Tekniska verken deltar som mentorföretag i en YH-utbildning, i samarbete med Lernia, för att utbilda framtida elkraftsingenjörer.
- Tekniska verken är med och stöttar en branschutbildning via Åsbro för att få ut nyanlända och personer långt ifrån arbetsmarknaden på praktiktjänster. Vanliga praktiktjänster hos oss är som montör eller projektledare.
- Tekniska verken deltar i mentorprogrammet Mitt Livs Chans i vilket ingår att handleda kompetent arbetskraft med utländsk bakgrund och bidra till att dessa utefter sina behov, förutsättningar och mål får en chans att komma ut på arbetsmarknaden.
- För koncernens samtliga medarbetare genomförs ett aktivt värdegrundsarbete där vi främjar mångfald, inkludering och psykosocial hälsa.

- Elnätets priskonstruktion baseras till en relativt hög andel rörlig prissättning i jämförelse på nationell nivå. En rörlig prissättning styr kundens konsumtionsmönster mot ett mer resurseffektivt uttag, då det lönar sig att vara resurseffektiv.
- Under 2018 har bolaget utrett och förberett för att prismodellen ska innehålla mer effektbaserade prisdelar för elnätet. Vid ett framtida införande av denna modell är syftet att uppnå ett mer resurseffektivt nyttjande av elnätet.
- Flertal sommarjobbare, flera examensarbeten och en 5-veckorspraktik med studenter från LiU har genomförts 2018.
- Den rörliga delen i VA-taxan (kr/m³) innebär att resurseffektiv användning av vatten uppmuntras.
- Arbete med minskade utsläpp från kommunens medborgare och verksamheter via avloppsreningsverken. Uppströmsarbete för att, där så är möjligt, minska tillförseln av oönskade ämnen i avloppsvattnet. Informationskampanjer t ex avseende vad man inte bör spola ner i toaletten.

SAMVERKAN INOM KOMMUNKONCERNEN

- Periodiskt återkommande vd-möten inom Linköpings Stadshus-koncernen.
- Samverkan kring finansieringsfrågor i Finansforum. Kommungemensam kapitalmarknadsdag och kompletterande finansieringsramverk.
- Koncernnätverk för Kommunikationschefer och även tillfälle för övriga kommunikatörskollegor
- Inköpsfunktionerna i de större kommunalt ägda bolagen har samverkansmöten. Där deltar också kommunens inköpsstrateg.
- HR-funktionerna i de större bolagen har med regelbundenhet samverkansmöten där även kommunens HR-chef deltar.
- Part i kommunens planarbete vad gäller dagvattenfrågor annan ledningsbunden infrastruktur.
- Samarbete kring vattendirektivsfrågor generellt och Stångån specifikt i den s k Stångågruppen.
- Återkommande varje halvår hålls miljömöten med tillsynsmyndigheterna för VA-verksamheten, dvs Länsstyrelsen och Miljökontoret.

- Kontinuerlig dialog hålls med kommunledningskontoret och en rad av de kommunala förvaltningarna i bredbands/fiberfrågor. En aktiv dialog förs också med Region Östergötland och flertal av de närliggande kommunerna.
- Utveckling av tjänster inom IoT sker i samverkan med andra kommunala bolag.
- Bixia levererar el och tillhörande portföljförvaltning på affärsmässig grund till delar av Linköpings kommuns ägda verksamheter exempelvis Stångåstaden
- Bästa världen - nytt utbildningsprojekt för en hållbar planet, ett pilotprojekt i samarbete mellan Linköpings kommun, Tekniska verken i Linköping och Kolmårdens djurpark.

Kalender för Marknadskommunikation 2018

- 17 januari Invigning av biogasmack i Tannefors
- 23 januari Elens dag firas för femte året, för att uppmärksamma elens betydelse. Vi uppmärksammar elens betydelse på Facebook och Instagram genom korta filmer, där Ella ska klara sig utan el medan Eli självklart tar hjälp av elens krafter. Som tidigare år stöttar Tekniska verken också GIVEWATTS som ser till att skolbarn i Afrika får tillgång till solenergilampor. Lamporna bidrar inte bara till att eleverna får bättre betyg, utan också till att hela familjen får bättre hälsa och lägre utgifter tack vare att solenergilamporna ersätter eldning av fotogen och träbitar.
- 23 februari Isbanan Stortorget Skridskodisko Katrineholm
- 8 mars UF-mässa Sportcenter Linköping
- 17 mars KfV-mässan Privatkunder Katrineholm (Bomässa – UF mässa)
- 22 mars är det Världsvattendagen.
- 12-13 april Avslut miljöspanarna, fenomenmagasinet. Delar av Linköpings miljöspanare samlas på Fenomenmagasinet i Gamla Linköping. Gröna Påsen är på plats och minglar med barnen. Under läsåret har Miljöspanarna fokuserat på Hållbar konsumtion och arbetat med uppdraget "Spana på matsvinnet". Miljöspanarna är ett projekt för barn i Linköping från förskoleålder upp till årkurs 6.
- 13-27 april Innoverket race
- 19 april Navitas lunchföreläsning
- 21-22 april Stora biltvättarhelgen, en kampanj som syftar till att få så många som möjligt att göra bilen ren i en biltvätt och inte fultvätta den hemma på gatan där man bor.

- Maj Bosse och Bettan information om vatten och avlopp till skolbarn i tredje klass.
- 5 maj Öppet hus Gärstad
- 14 maj Linwin föreläsning
- 19 juni Invigning skylt Gärstad
- 19 juni Kundlunch Gamla Linköping
- 18-29 juni Summer Camp Mjärdevi
- 6 juni Nationaldagsfirande Katrineholm i Stadsparken
- 1-6 juli Almedalen
- 25 augusti Stadsfesten Linköping
- September Bästa Världen drar igång pilot
- 5 september Kalasmottagning
- 15 september Loppis i Vika
- 22 september Mässa om enskilda avlopp Konsert och kongress
- 27 september Fastighetsmässa Katrineholm
- 28 september Näringslivsgala
- 10 oktober Öppet hus i Åtvidaberg
- 22 oktober Biokväll med information Katrineholm (Reko med prisinformation)
- 8-9 november Innovation Camp
- 15 november Fastighetsmässa Linköping
- 19 november Internationella Världstolettdagen är instiftad av FN uppmärksammas.
- 25 november Isbanan Stortorget Katrineholm (invigning skyltsöndag)
- 27 november Lunchträff företagskunder Katrineholm
- 5 december Stor matchvärd LHC Damhockey möter Leksand
- 5 december Kundlunch Linköping
- 14 december Föreläsning Navitas